

PUNT PER PUNT

Cita cultural
Dimecres, 26 de setembre
Dia Europeu de les Llengües
Des de les 11.30, davant de
la Biblioteca General de la UA
<https://bit.ly/2D3GOy9>

Curs de valencià C2 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Universitat
d'Alacant

Fascicle 1. Treball i conciliació familiar

A Comprensió escrita i expressió oral

Exercici 1.

Llig el text següent i anota totes les idees que et podrien servir per a resumir-lo, comentar-lo o desenvolupar-lo:

Fer-ho tot i fer-ho bé

Es pot fer tot i, a més, fer-ho bé? Si fem cas dels diversos eslògans que apareixen en els llibres d'autoajuda, caldrà convindre que sí, que, si volem, es pot fer tot i que tot eixirà de categoria. Només hem de voler-ho de veres! No obstant això, què ocorre quan traslladem eixa consigna tan naïf a la realitat? Es poden combinar les diferents facetes d'una persona sense que cap se'n ressentia?

Si partim de l'àmbit laboral, de seguida detectarem factors que poden resultar absorbents per a moltíssima gent: horaris extensos –sovint extensíssims–, una gran exigència física o psicològica, precarietat econòmica o l'espasa de Dàmocles que suposa lluitar per conservar el treball. Aquests factors obliguen moltes persones a reduir la dedicació, tant quantitativa com qualitativa, a altres aspectes vitals, com ara la família, les amistats, l'esport, la cultura o l'oci.

La família, com diem, és un dels àmbits que més acusa la sobrecàrrega laboral. Cada unitat familiar és un món amb unes regles pròpies, que depèn del tipus de família (heteroparental, homoparental o monoparental), de la cobertura que poden proporcionar els avis o els oncles, o dels recursos econòmics de què disposa, entre altres criteris. Però, fins i tot en les condicions més favorables, la realitat exposa amb diafanitat que no és gens fàcil compaginar l'exigència laboral amb l'atenció que requereix la família. I això és extrapolable a la resta de les facetes que componen la vida d'una persona.

Comptat i debatut, malgrat les bones intencions que aparentment traspuen alguns lemes, no és gens positiu per a cap de nosaltres creure'ns-els a ulls clucs. Perquè no, no podem fer-ho tot, ni encara menys fer-ho tot bé. Conscienciem-nos-en, sobretot perquè el pas consegüent a no poder pair un excés de responsabilitat és la frustració.

Saps que la construcció *l'espasa de Dàmocles* al·ludeix a un fet històric narrat per Ciceró i que significa 'amenança constant d'un perill'? I que *diafanitat* vol dir 'qualitat de diàfan'?

Exercici 2. Situació comunicativa per parelles.

Participes en un debat públic de caràcter formal. Adopta un dels rols que proposem més avall i intenta convèncer la persona amb qui interactues que el teu punt de vista és el correcte.

a) Defenses que és possible desenvolupar tots els projectes vitals que et plantejes si t'organitzes bé, optimitzes el temps i evites les estones perdudes. Només has de voler-ho!

b) Defenses que cal prioritzar alguns projectes vitals per damunt d'altres, definir quins són els més importants i sacrificar-ne altres a fi de no haver de suportar un excés de responsabilitat que pugua desembocar en frustració.

Exercici 3. Exposició individual.

Fes una intervenció oral de més de 4 minuts d'acord amb les instruccions següents:

Formes part de la unitat de recursos humans d'una gran empresa. A fi de millorar el rendiment laboral de tota la plantilla, heu decidit incorporar diverses mesures que afavorisquen la conciliació familiar. Les presentes en una reunió formal. En la teua intervenció, pots seguir aquest guió:

- Salutació i presentació de la iniciativa
- Motius per a prendre eixes mesures
- Explicació de les mesures
- Objectius que preteneu aconseguir
- Agraïment i comiat

Consells:

- En la **situació comunicativa**, no interrompes l'altre interlocutor. Quan acabe un argument, intercala'n un dels teus. I així successivament.
- Per a practicar amb més eficàcia l'**exposició individual**, grava la teua intervenció i després escolta-la atentament.

B Gramàtica

Els noms (I)

Els noms o substantius són una categoria gramatical que designa els éssers vius i els objectes concrets o abstractes que componen la realitat: *Josep, figuera, Vinalopó, terrat, valentia...* Atenent l'entitat designada, distingim entre noms propis i noms comuns. Els primers fan referència a persones o llocs concrets, però no tenen cap significat conceptual. Els segons al·ludeixen a conceptes genèrics (*taula, arbre, alegria...*) i solen aparèixer en l'oració acompanyats de diversos modificadors (*aquella taula, un arbre del jardí, una alegria duradora...*).

Des del punt de vista sintàctic, el nom sol anar acompanyat d'unes altres paraules que el modifiquen i amb les quals constitueix un sintagma nominal: *la figuera seca*. Aquestes construccions estan formades pel nom, que funciona com a nucli (*figuera*); per l'especificador que el precedeix (*la*) i, de vegades, per un modificador, que pot ser un adjectiu (*seca*), un sintagma preposicional (*del camp*) o una oració subordinada (*que vam plantar*).

Des del punt de vista morfològic, els noms es caracteritzen per presentar normalment flexió de nombre (singular i plural) i per tindre associat un gènere gramatical (masculí o femení). El gènere gramatical és arbitrari en els noms que designen éssers vius vegetals (*la sàlvia, el fenoll*), objectes concrets (*el seient, la roda*) o abstractes (*el trellat, la paciència*). En canvi, quan fan referència a éssers vius animals, el gènere gramatical coincideix amb el sexe orgànic de cada exemplar.

1. La concordança

1.1 Concordança nominal

El nom, com a nucli del sintagma nominal, determina el gènere i el nombre de les paraules que el modifiquen: *uns seients vermells, les rodes punxades*.

De vegades, apareixen dos noms coordinats seguits d'un modificador. Si aquest afecta tots els noms coordinats, adopta el nombre plural i el gènere dels noms: *Un pati i un menjador xicotets. Tres habitacions i una cuina xicotetes*. Quan coordinem noms masculins i femenins, el modificador pren el nombre plural i el gènere masculí: *Un menjador i una cuina xicotets*.

1.2 Concordança verbal

El nucli del sintagma nominal que fa de subjecte determina el nombre del verb de l'oració: *El llaurador rega els bancals. Els llauradors reguen els bancals*. No obstant això, hi ha un tipus de noms, anomenats *col·lectius*, que presenten un ús particular, perquè tenen forma singular i significat plural: *colla, equip, família, gent, grup*,

Fascicle 1. Treball i conciliació familiar

joventut, multitud, públic, ramat, veïnat, etc. Quan aquests mots funcionen com a nucli del subjecte, l'opció preferible és que el verb hi concorde formalment en singular:

- *El públic no sabia què fer.*

Tot i això, en ocasions hi preval el valor col·lectiu del mot i es fa la concordança pel sentit:

- *Què volen aquesta gent que truquen de matinada?*

Els col·lectius numerals (*la majoria, una minoria, la mitat, la resta, un terç*, etc.) solen anar acompanyats d'un complement del nom referit a un conjunt: *la majoria dels votants, una minoria de veïns, la mitat de les alumnes, la resta de les preguntes, un terç dels companys*. Quan funcionen com a subjecte, és preferible aplicar la concordança formal (en singular), encara que també és possible la concordança pel sentit (en plural):

- *La mitat de les alumnes se n'ha eixit de classe.*
- *La mitat de les alumnes se n'han eixit de classe.*

Tot i això, quan l'oració és copulativa i presenta un atribut, o bé quan inclou un complement predicatiu, el verb apareix en plural:

- *La majoria dels assistents són jubilats.*
- *La resta dels ciclistes van arribar esgotats.*

Tots aquests noms col·lectius poden demanar el verb en 4a o 5a persones en funció de si inclouen l'emissor o el receptor dins del conjunt:

- *La família volem fer-te un regal.*
- *Aleshores, el veïnat què en penseu?*
- *Els dos s'han esforçat, però la resta no teniu vergonya.*

2. El nombre

La majoria de noms del valencià presenten flexió en nombre: *pont-ponts, cara-cares, peix-peixos, tros-trossos, mà-mans*, etc. A continuació, analitzarem alguns grups de noms que presenten un funcionament particular.

2.1 Noms invariables en singular i en plural

Hi ha un grup de noms que presenten la mateixa forma en singular i en plural: *alferes, àlies, anus, atles, cactus, càries, dilluns, dimarts, dijous, divendres, fetus, ficus, focus, fons, galimaties, globus, glotis, lapsus, llapis, mecenes, messies, pàncrees, pelvis, piscolabis, plus, porus, sinus, temps, tipus, urbs, virus*.

- *Sempre li ha agradat consultar tots els atles de la biblioteca.*

Els noms que contenen el lexema *polis* ('ciutat'), com ara *acròpolis, metròpolis, neàpolis o necròpolis*, admeten la forma singular sense *s* final (*acròpoli, metròpoli...*), però és secundària respecte a la forma amb *s*.

2.2 Noms invariables que només s'usen en singular o en plural

D'altra banda, hi ha un grup de noms que, a causa del seu sentit, no presenten flexió de nombre, de manera que o bé s'usen només en singular, o bé només en plural. Els primers s'anomenen *singularia tantum* i es refereixen a conceptes incomptables, com ara entitats abstractes, col·lectius, elements químics, malalties, metalls o productes alimentaris: *blat, caos, coratge, ferro, gentola, herpes, humus, malària, oxigen, paciència, pallola, perifèria, pigota, plebs, pols, prole, pus, rodalia (o contornada), sort, tètan, tifus, tos*, etc.

- *Quina tos més lletja té tota la prole!*

Els segons s'anomenen *pluralia tantum* i designen conceptes formats necessàriament per dos o més elements: *acaballes, afores, alicates, angines, annals, antípodes, arres, beceroles, bermudes, calçotets, cosquerelles (o cuscanelles o pessigolles), diners, escacs, escombraries, exèquies, farinetes, golfes, noces, pantalons, paperes, postres, prismàtics, queviures, setrillers, sostenidors, tenalles (o estenalles), tisores (o estisores), ulleres*, etc.

- *Arrima'm unes tenalles, que les alicates no són prou fortes.*

2.3 Noms plans que poden recuperar la *n* etimològica en plural

Les paraules patrimonials acabades en vocal tònica recuperen la *n* etimològica en la flexió nominal i en la derivació: *mà-mans-maneta*. Aquest mateix fenomen es pot observar en alguns noms plans, que també admeten el plural en *-s*: *hòmens-homes, jóvens-joves, màrgens-marges, imàtgens-imatges, òrdens-ordes, ràvens-raves, vérgens-verges, òrfens-orfes, tèrmens-termes*.

2.4 El plural dels noms propis

La funció dels noms propis és designar una persona o un lloc concrets i, per tant, a diferència dels noms comuns, no presenten cap significat conceptual. En canvi, de vegades, un nom propi adquireix el valor encarnat per eixa persona i passa a funcionar com a nom comú: *adam, adonis, apol·lo, barrabàs, casanova, hèrcules, judes, magdalena, messalina, neró, proteu, quixot, samsó, venus...* En aquests casos, la majoria flexiona en nombre com la resta de noms comuns: *adams, apol·los, barrabassos, magdalenes, nerons...* En canvi, *adonis, hèrcules, judes* i *venus* són invariables.

Pel que fa als noms de llinatges, és preferible mantindre la forma singular invariable quan fan referència a més d'una persona: *els Borja, els March, els Roig, els Amorós*. En contrast, quan el cognom designa una dinastia, és admissible tant l'ús en singular, com en plural: *els Àustries* o *els Àustria*.

2.5 El plural dels noms compostos

Per regla general, les paraules compostes fan el plural d'acord amb les regles generals: *paraigua-paraigües, llevaneu-llevaneus, trençalòs-trençalossos, tallaferró-tallaferrós*, etc. En canvi, es mantenen invariables els mots compostos que presenten el segon formant en plural: *comptagotes, trencaclòsques, parallamps, torcamans, arrançapins, milhòmens, portaavions*, etc.

- *On vam guardar els torcamans nous?*

Quan el mot compost està format per dos substantius en aposició, només rep la marca de plural el primer: *mots clau, hores extra, davanters centre, carrils bici, paraules tabú, cotxes grua, cançons protesta, idees força*, etc. En canvi, quan el mot compost està format per un substantiu i un adjectiu, els dos elements adopten la marca de plural: *òperes bufes, guàrdies urbans, davanters esquerres, caces bombarders, baixos relleus, alts forns, males bèsties*, etc.

2.6 El plural dels préstecs lingüístics

Els préstecs lingüístics són les paraules incorporades des d'un altre idioma al cabal lèxic propi. Els que ja han experimentat una adaptació ortogràfica fan el plural d'acord amb les regles flexives del valencià: *currículum-currículums, referèndum-referèndums, espàrring-espàrrings, lifting-liftings, ral-li-ral·lis, crep-creps, peluix-peluixos, piano-pianos, gueto-guetos*, etc.

En contrast, els préstecs que no s'han adaptat (i que, per tant, cal escriure en lletra cursiva) poden fer el plural d'acord amb les regles del valencià, o bé d'acord amb les regles de la llengua d'origen: *gudari▶gudaris o gudariak, txapela▶txapeles o txapelak, leitmotiv▶leitmotivos o leitmotive, hippy▶hippys o hippies*, etc.

2.7 El nombre en la fraseologia

Algunes locucions s'han lexicalitzat de manera que algun dels noms que la componen hi ha quedat fixat en singular o en plural. Així, per exemple, són en singular: *amb escreix, viure de renda, alta volada, tothora (o a tothora), d'amagat, d'esquena*, etc. En canvi, són en plural: *perdre els sentits, fer tots els possibles, de peus*, etc. Unes altres expressions admeten l'ús del singular o del plural: *a la clara o a les clares, mà a l'obra o mans a l'obra, camp a través o camps a través, bollir la sang o bollir les sangs, l'última voluntat o les últimes voluntats*, etc.

Si vols repassar les regles bàsiques de la formació del plural en valencià, pots consultar *Punt per punt C1*, unitat 2, apartat B «Normativa i gramàtica», secció B1: «Gènere i nombre».

Exercici 4.

Ompli els buits del text següent amb l'opció adequada de les tres que t'oferim en la graella:

Els (a) _____ s'havien instal·lat en la casa d'enfront feia poques setmanes. La majoria dels veïns (b) _____ que eren una família d'allò més particular. L'avi sempre eixia amb (c) _____, ja podia fer un sol que badara les pedres. Tots els (d) _____, caminava cap (e) _____, fins a arribar a algun dels (f) _____ (g) _____. Normalment, s'asseia en terra, entre un pi i una carrasca (h) _____ i es dedicava a contemplar el paisatge. La mare era un dels principals (i) _____ d'una empresa de recerca mediambiental. De jove, havia sigut cantant i havia compost diverses (j) _____ molt conegudes, a hores d'ara prohibides per la censura. El pare dirigia una companyia de transports, que comptava amb diversos (k) _____ i amb (l) _____ que donava servei a tots els pobles de la comarca.

a) Espís	Espins	Espí
b) estava convençuda	estaven convençuts	estava convençuts
c) el paraigua	els paraigua	el paraigües
d) dijousos	dijoussos	dijous
e) a l'afora	als afores	a les afores
f) parcs natural	parc naturals	parcs naturals
g) de les rodalies	de la rodalia	de rodalia
h) ombrívols	ombrívols	ombrívol
i) alt càrrecs	alts càrrec	alts càrrecs
j) cançó protestes	cançons protesta	cançons protestes
k) cotxes grua	cotxes grues	cotxe grues
l) unes llevaneu	una llevaneu	una llevaneus

Exercici 5.

Transforma les oracions següents de manera que es mantinga el sentit de la primera. En alguns casos, simplement has de substituir els complements elidits pels pronoms febles corresponents:

- No és gens bo que t'absentes de classe tan freqüentment.
No és gens bo que t'absentes de classe tan _____.
- El van desposseir de tot, àdhuc de la por.
El van desposseir de tot, _____ de la por.
- Cada artista va rebre un merescut aplaudiment.
Tots els artistes van rebre _____ merescuts aplaudiments.
- Eixe cotxe deu valdre, pel cap alt, quinze mil euros.
Eixe cotxe deu valdre, _____, quinze mil euros.
- Diria que es van omplir dos tercers parts de l'aforament.
Diria que es van omplir _____ de l'aforament.
- Segons han dit en l'oratge, hui serà un dia molt calorós.
Segons han dit en l'oratge, hui farà _____.

Exercici 6.

Llig atentament el text següent. Com pots comprovar, el text presenta una bona ortografia i utilitza un vocabulari precís i variat. Tanmateix, conté quinze errades gramaticals. Detecta-les i indica com les resoldries.

L'escaquista Anna Muzitxuk renuncia a defensar els seus títols

Al desembre de 2017, l'escaquista ucraïnesa Anna Muzitxuk, tres vegades campiona del món, va declinar participar-hi en el mundial celebrat en l'Àrabia Saudita pel tractament que rebren les dones en eixe país. La renúncia de Muzitxuk va significar que perguera els seus títols i que no poguera obtenir una important recompensa econòmica si els reeditava (més de 130.000 euros).

A canvi, Anna Muzitxuk va aconseguir donar a conèixer arreu del món la situació de discriminació de la dona a l'Àrabia i en altres països àrabs: «No vull sentir-me una persona de segona classe, ni portar abaya, ni tindre que anar acompanyada per un home allà on hi vaja.» La decisió de l'escaquista ucraïnesa va servir per conscienciar a moltes persones, fins el punt que vora el 40% dels jugadors del campionat masculí no hi va participar com mostra de solidaritat.

Tanmateix, i malgrat l'incomoditat que ha generat en la Federació Internacional d'Escacs la postura de Muzitxuk, varies vegades indiquen que, gràcies al poder econòmic dels països del Pròxim Orient i, en concret, de l'Àrabia Saudita, probablement aquest país organitze de nou el pròxim mundial.

Saps que l'abaya és la túnica de color negre que han de portar sobre el vestit les dones en alguns països musulmans?

Vocabulari

Exercici 7.

Ompli els buits del text següent amb la paraula adequada, d'acord amb la definició que apareix entre parèntesis:

L'últim plenari de la legislatura es va convertir en un autèntic _____ ('CONFUSIÓ, BARREJA DESORDENADA'). La _____ ('CONJUNT DE CIRCUMSTÀNCIES O DE FACTORS SOCIALS, POLÍTICS I ECONÒMICS D'UN MOMENT DETERMINAT') municipal indicava que seria una sessió de mer tràmit, en què tot just es debatria el contracte de la replega de les _____ ('FEM, REBUIG, RESIDUS DEL MENJAR, BRUTÍCIA'), s'impulsaria una campanya per a contindre la _____ ('RELACIÓ DEL NOMBRE DE SINISTRES EN UN PERÍODE') laboral i s'aprovaria una declaració per a felicitar la policia municipal per l'important _____ ('GÈNERES O BENS IL·LEGALS QUE SÓN CONFISCATS') d'estupefaents que va fer en una operació antidroga.

No obstant això, a les _____ ('ACABAMENT D'UNA CELEBRACIÓ, D'UN ACTE') de la sessió, una greu notícia va produir un _____ ('PERTORBACIÓ PROFUNDA, SUCCÉS CALAMITÓS QUE CANVIA COMPLETAMENT L'ORDE DE LES COSES, SOTRAC') inesperat: l'alcalde era acusat d'_____ ('ACCIÓ D'EVITAR UNA ACCIÓ PENOSA VALENT-SE D'UN ENGINY') fiscal i de cobrar diversos _____ ('RETRIBUCIÓ QUE S'AFIG AL SOU FIX') en negre, segons informava un periòdic comarcal. Presumptament, eixos diners li'ls hauria _____ ('AVANÇAR ELS DINERS A ALGÚ, PAGAR PER ENDAVANT') una empresa de construcció, que, a canvi, hauria sigut afavorida pel govern local i, gràcies a això, hauria evitat la _____ ('BANCARROTA, SITUACIÓ D'UNA PERSONA O EMPRESA QUE NO POT COMPLIR LES SEUES OBLIGACIONS ECONÒMIQUES'). La notícia, a més, incloïa un _____ ('COSA QUE S'AFIG A UNA ALTRA') molt inquietant: l'empresari hauria contractat dos familiars de l'alcalde amb un _____ ('CONTRACTE D'UNA FAENA PER UN PREU FIXAT AMB ANTELACIÓ') de tres mil euros mensuals, però aquests ni tan sols anaven a treballar. El rebombori fou majúscul. En acabar el plenari, les cares de tristor dels companys de l'alcalde eren més pròpies d'unes _____ ('CERIMONIES FUNERALS FETES A UN DIFUNT') que no d'un acte polític.

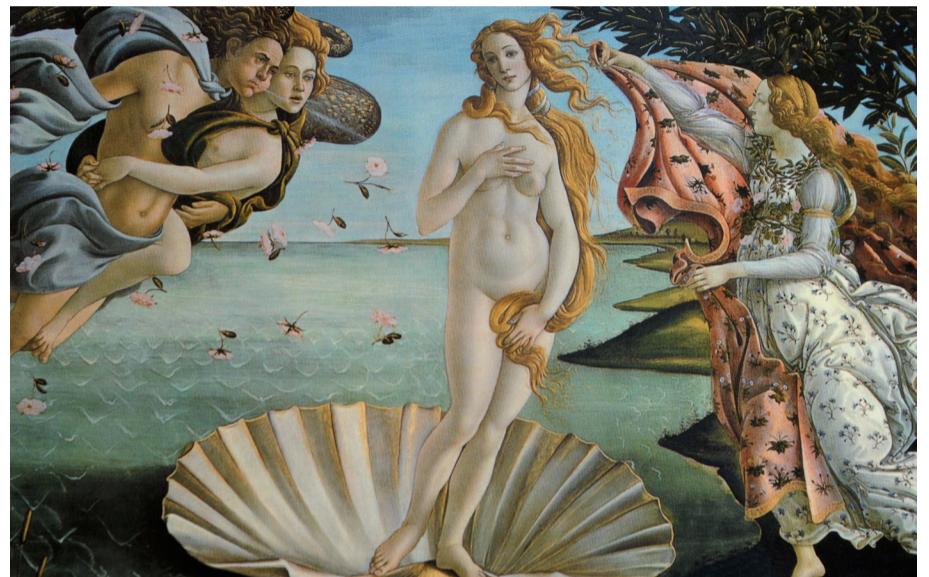
Exercici 8.

Escriu al costat de cada definició la paraula adequada de les que t'oferim en el requadre:

adam, adonis, barrabàs, casanova, judes, magdalena, messalina, neró, proteu, quixot, samsó, venus

- a) Home que, per algun ideal, s'implica en empreses temeràries: _____
 b) Dona dissoluta: _____

- c) Home molt forçut: _____
 d) Dona d'una gran bellesa: _____
 e) Home molt seductor: _____
 f) Persona traïdora: _____
 g) Home que canvia sovint d'opinions i d'amistats: _____
 h) Home jove de gran bellesa: _____
 i) Persona díscola, roïna: _____
 j) Home que no cuida el seu aspecte, brut i mal arreglat: _____
 k) Dona penedida d'haver tingut una vida llicenciosa: _____
 l) Home cruel i despietat: _____

Exercici 9.

Relaciona les frases fetes següents amb el significat corresponent:

a) Anar aigua al coll.	1) Travessant llocs despoblats.
b) Quedar-se amb un pam de nas.	2) Fer el que cal per a assolir un objectiu.
c) Nàixer de peus.	3) Ser capaç d'assumir faenes o càrregues.
d) Fer tots els possibles.	4) Manifestament, clarament.
e) Perdre els sentits.	5) Tindre molta sort.
f) Bollir la sang (o les sangs).	6) Important, de talla considerable.
g) D'alta volada.	7) Estar molt afaenat.
h) A la clara (o a les clares).	8) Sentir ira, passió o impetuositat.
i) Camp (o camps) a través.	9) Desmaiar-se, perdre el coneixement.
j) Tindre bona esquena.	10) Quedar-se en una situació compromesa.

Exercici 10. ORAL

Escolta atentament les nou definicions de l'àudio. Després de cada una, et donarem set segons per a escriure la resposta correcta. En acabar, les repetirem de nou i tindràs tres segons més per a respondre.

a) A _____	d) C _____	g) H _____
b) V _____	e) P _____	h) N _____
c) B _____	f) D _____	i) R _____

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u01-a01.mp3>

Ortografia i fonètica

Vocalisme: vacil·lacions entre a/e

Els parlars valencians solen distingir amb claredat els sons vocàlics [a] i [e], a diferència de la majoria dels catalans, on tots dos es realitzen com a e neutra ([ə]) en posició àtona. Tot i aquesta tendència general, en valencià es produeix una certa vacil·lació entre aquestes vocals quan apareixen en posició pretònica en els dos contextos següents:

- En mots que comencen per *en-*, *em-* o *es-*: *entendre*, *emparar*, *espolsar*, etc.
- En paraules com *sencer*, *lleuger*, *llençol*, *terròs*, *lleganya*, *albergina*, *clevill*, etc.

Com veus, totes s'escriuen amb *e*, si bé és correcte pronunciar-les tant amb [e], com amb [a]: [emparár] o [amparár], [sensér] o [sansér], [lawdžér] o [lawdžér], etc.

D'altra banda, en la taula següent et mostrem diverses paraules que, per proximitat amb el castellà, presenten alguns dubtes a l'hora de pronunciar-les o d'escriure-les:

S'escriuen i sonen amb <i>a</i>	S'escriuen i sonen amb <i>e</i>
<i>afaitar</i> , <i>ambaixada</i> , <i>arravatar-se</i> , <i>assassí</i> , <i>avaluar</i> , <i>avaria</i> , <i>davantall</i> , <i>latrina</i> , <i>maragda</i> , <i>picaporta</i> , <i>posa</i> , <i>rancor</i> , <i>sanefa</i> , <i>sarbatana</i> , <i>Sardenya</i>	<i>ametista</i> , <i>assemblea</i> , <i>disfressa</i> , <i>eben</i> , <i>efeminat</i> , <i>enyorar</i> , <i>estendard</i> , <i>gelea</i> , <i>javelina</i> , <i>meravella</i> , <i>monestir</i> , <i>orgue</i> , <i>ràfega</i> , <i>resplendor</i> , <i>seguretat</i> , <i>sergent</i> , <i>tàlem</i> , <i>vernís</i>

Fixa't que les paraules derivades mantenen la mateixa vocal: *avaluar* ► *avaluació*, *arravatar-se* ► *arravatament*, *eben* ► *ebenista*, etc.

Saps que *arravatar-se* vol dir 'enfurir-se, irritar-se intensament'? En canvi, *arrabassar* significa 'prendre per la força alguna cosa a algú'.

Exercici 11.

Ompli els buits de les oracions següents amb la paraula adequada de les que han aparegut en la taula anterior.

- Hem redecorat les parets del menjador de casa amb una _____ de motius florals.
- El cotxe ha patit una _____ greu, potser haurem de comprar-ne un de nou.
- Alguns aborígens de l'Amazònia usen una _____ per a caçar.
- Eixa dona sempre presenta una _____ circumspecta i malhumorada.
- Cada matí prenc un sobre de _____ reial per a començar el dia amb força!
- L'_____ de marbre del santuari fa uns sons corprenedors.
- Li he regalat per les bodes de plata un anell amb una maragda i una _____.
- En eixa fusteria fan uns mobles d'_____ molt resistents.
- L'atleta hongaresa va llançar la _____ més enllà dels 70 metres.
- La porta del mas està molt deteriorada, caldrà passar-li una mà de _____.

Exercici 12.

ORAL

Llig el poema següent mentalment i, després, declama'l. En acabar, escolta el nostre àudio per a comprovar si l'has pronunciat adequadament.

La doctora Jekyll i la senyoreta Hyde

A mitges: incompleta dona de cos tossut.
De mig cos tossut, per ser més exactes.
Amb una banda esquerra, canviant i grinyolaire
(on no es detura mai el cor treballador).

I amb una part dretana resignada i tranquil·la,
que va fent i desfent, amb modesta presència,
un cocó vora el fetge per acomodar l'ànima
(lleugereta i punyent com la dolça plomissa
d'un petit colomí).

El tros de mi però que més m'estime
és el que no es resigna, el que s'engul
l'altre mig cos adolorit, i s'endú renuent
la badoca meitat que va fugint la vida,
que seu al moll sofà dormint a colps trencats,
oblidant els oblits en un limbe distret,
furtant a les misèries uns pocs minuts de pau.

Serà la dualitat una condemna en vida?
Per fi em desfaré del pitjor que m'habita?
I restaré unívocament una?
I aleshores seré eternament correcta?
O restaré per sempre llibertina i dolenta?
O feliç simplement?

Gràcia Jiménez Tirado

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u01-a02.mp3>

Saps que *un cocó* o *una cadolla* és un clot natural que s'obri en la roca i on l'aigua del mar, de la pluja o d'un riu forma un bassal?

Exercici 13.

Escolta atentament l'àudio següent. Com pots comprovar, el text té, amb caràcter general, una bona ortoèpia, demostra un bon domini de la gramàtica i utilitza un vocabulari precís i variat. Tanmateix, conté cinc errades. Corregeix-les.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u01-a03.mp3>

E Expressió escrita

Exercici 14. Traducció.

Tradueix al valencià aquesta notícia breu en castellà:

El permiso de maternidad en España es de dieciséis semanas y el de paternidad de quince días. La ONG Save the Children denuncia que el permiso de maternidad se encuentra muy alejado de la media en la Unión Europea (veintiocho semanas). Por eso, piden ampliarlo a veinticuatro semanas, ya que «la protección durante el embarazo y el periodo de lactancia está justificada por razones de salud, pero la conciliación afecta tanto a mujeres como a hombres y debe tener en cuenta las necesidades y los derechos de los niños». La ONG también destaca que, debido a la falta de facilidades para conciliar la vida laboral con la familiar, disminuye el número de hijos que las parejas desearían concebir y que muchas mujeres declinan tener más al ver peligrar su puesto de trabajo.

Exercici 15.

Escolta dos voltes aquest àudio sobre qualitat laboral i productivitat. Anota totes les idees que et semblen rellevants per a preparar un text d'unes 150 paraules, d'acord amb les instruccions següents:

Treballes en una empresa preocupada per la qualitat laboral de tots els seus membres. En els últims anys, l'empresa ha detectat un descens de la productivitat. Assisteixes a una xarrada sobre qualitat laboral i productivitat a fi de preparar per al Consell Executiu de l'empresa un informe que continga, almenys, els ítems següents:

- Conseqüències de l'excés de treball
- L'equilibri entre els àmbits laboral i personal
- Actituds individuals per a millorar la qualitat laboral

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u01-a04.mp3>

Solucions:

Exercici 4

a) Espí, b) estaven convençuts, c) el paraigua, d) dijous, e) als afores, f) parcs naturals, g) de la rodalia, h) ombrívols, i) alts càrrecs, j) cançons protesta, k) cotxes grua, l) una llevaneu

Exercici 5

a) sovint, a sovint, usualment o habitualment, b) fins i tot, inclús o fins, c) sengles, d) com a màxim, a tot estirar, e) dos terços, f) molta calor

Exercici 6

L'escaquista Anna Muzitxuk renuncia a defensar els seus títols

Al desembre de 2017, l'escaquista ucraïnesa Anna Muzitxuk, tres voltes campiona del món, va declinar participar-hi en el mundial celebrat en a l'Àrabia Saudita pel tractament que **reben** **reben** les dones en eixe país. La renúncia de Muzitxuk va significar que **perguera** **perdera** els seus títols i que no **puguera** **poguera** obtenir una important recompensa econòmica si els reeditava (més de 130.000 euros).

A canvi, Anna Muzitxuk va aconseguir donar a conèixer arreu del món la situació de discriminació de la dona a l'Àrabia i en altres països àrabs: «No vull sentir-me una persona de segona classe, ni portar abaia, ni **tindre-que** **haver d'anar** acompanyada per un home allà on **hi** **no** **vaja**.» La decisió de l'escaquista ucraïnesa va servir **per** **per** a conscienciar **a** **0** moltes persones, fins **el** **al** punt que vora el 40% dels jugadors del campionat masculí no hi va participar **com** **a** mostra de solidaritat. Tanmateix, i malgrat **l'ineomeditat** **la** **incomoditat** que ha generat en la Federació Internacional d'Escacs la postura de Muzitxuk, **vàries** **diverses** veus indiquen que, gràcies al poder econòmic dels països de l'Orient Pròxim i, en concret, de l'Àrabia Saudita, probablement aquest país **organitze** **organitzarà** de nou el pròxim mundial.

Exercici 7

cafarnaüm / conjuntura / escombraries / sinistralitat / comís o decomís / acaballes / daltabaix / elusió o evasió / sobresous / bestret o bestrets / fallida / afegit / preufet / exèquies

Exercici 8

a) quixot, b) messalina, c) samsó, d) venus, e) casanova, f) judes, g) proteu, h) adonis, i) barrabàs, j) adam, k) magdalena, l) neró

Exercici 9

a7, b10, c5, d2, e9, f8, g6, h4, i, j3

Exercici 10

a) aladre, b) vacil·lar, c) babord, d) cabal, e) pal·liar, f) davantal, g) haca, h) narcisisme, i) rabassa

Exercici 11

a) sanefa, b) avaria, c) sarbatana, d) posa, e) gelea, f) orgue, g) ametista, h) eben, i) javelina, j) vernís

Exercici 13

1) **seguritat** - seguretat, 2) **havia** - hi havia, 3) **[zé]ro** - [zero], 4) **del-que** - del qual o de què, 5) **tindre** - tindre'n

Exercici 14. Solució orientativa

El permís de maternitat a Espanya és de setze setmanes i el de paternitat de quinze dies. L'ONG Save the Children denuncia que el permís de maternitat es troba molt allunyat de la mitjana a la Unió Europea (vint-i-huit setmanes). Per això, demanen ampliar-lo a vint-i-quatre setmanes, ja que «la protecció durant l'embaràs i el període de lactància està justificada per raons de salut, però la conciliació afecta tant dones com homes i ha de tindre en compte les necessitats i els drets dels xiquets». L'ONG també destaca que, a causa de la falta de facilitats per a conciliar la vida laboral amb la familiar, disminueix el nombre de fills que les parelles desitjarien concebre i que moltes dones declinen tindre'n més perquè veuen perillar el seu lloc de treball.

Autoria: Juli Martínez Amorós

Revisions: Lúcia Garrigós i Toni Estévez

Àudios: Lúcia Garrigós Miquel

Maquetació: Jesús Àngel López Ramón | www.masuno.es

puntperpunt@ua.es | Una iniciativa del Servei de Llengües de la Universitat d'Alacant i Informació

Amb la col·laboració de...

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT